

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان
مرکز پزشکی آموزشی و درمانی توحید سنندج

بهداشت محیط و کنترل عفونت

راهنمای ضروری برای یک محیط درمانی ایمن

تدوین شده در معاونت آموزشی بیمارستان توحید سنندج

چرا بهداشت محیط و کنترل عفونت حیاتی است؟

تضمین ایمنی برای
کارکنان، بیماران و
ملاقات‌کنندگان

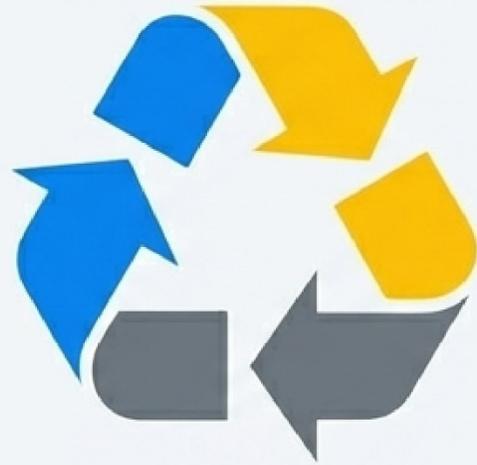
کاهش چشمگیر
عفونت‌های بیمارستانی

ارتقای سلامت
بیماران و جامعه

نقش شما در حفظ این زنجیره، کلیدی است.

بخش اول: مدیریت پسماندها

اولین قدم در ایمنی بیمارستان

تفکیک صحیح پسماندها از مبدأ، اساس کنترل عفونت و حفظ سلامت محیط بیمارستان است. بر اساس دستورالعمل‌ها، پسماندها به چهار گروه اصلی تقسیم می‌شوند.

عادی

عفونی

تیز

شیمیایی

پسماندهای عادی (شبه‌خانگی)

شامل: پسماندهای بخش‌های اداری، آشپزخانه، آبدارخانه و موارد غیرآلوده که بخش بزرگی از پسماندها را تشکیل می‌دهند.

پروتکل تفکیک

- کیسه: مشکی
- سطل: آبی

پسماندهای عفونی

شامل: کلیه پارچه‌ها، البسه و وسایل آلوده به خون و ترشحات بیماری‌زایی که با بیماران عفونی در تماس بوده‌اند.

پروتکل تفکیک

- کیسه: زرد
- سطل: زرد

پسماندهای تیز و برنده

شامل: هر وسیله‌ای که قابلیت بریدن یا سوراخ کردن پوست را دارد، مانند سوزن تزریق، تیغ بیستوری و لانست. این پسماندها به شدت تهدیدکننده سلامتی هستند.

پروتکل تفکیک

- **ظرف:** سیفتی باکس (Safety Box) مقاوم به رنگ زرد و با درب قرمز.

پسماندهای شیمیایی و دارویی

شامل: داروهای تاریخ گذشته، واکسن‌ها، باتری‌ها، ترمومترهای شکسته و معرف‌های آزمایشگاهی.

پروتکل تفکیک

- کیسه: سفید (یا قهوه‌ای)
- سطل: سفید

بخش دوم: کنترل عفونت

سپر محافظ شما و بیماران

«احتیاطات استاندارد»، حداقل اقدامات پیشگیرانه‌ای است که باید برای تمامی بیماران، صرف نظر از وضعیت عفونی آن‌ها، به کار رود تا خطر انتقال میکروارگانیسم‌ها کاهش یابد.

بهداشت دست: چه زمانی و چگونه؟

ضدعفونی با محلول الکلی

**چه زمانی؟

- در صورت عدم آلودگی واضح دست‌ها (روشی سریع و مؤثر).
- نحوه انجام: مقدار ۳-۵ سی‌سی از محلول را به مدت ۲۰-۴۰ ثانیه به تمام سطوح دست‌ها بمالید تا خشک شود.

شستشو با آب و صابون

**چه زمانی؟

- هنگامی که دست‌ها به وضوح آلوده هستند.

اصول کلیدی احتیاطات استاندارد

استفاده از دستکش

هنگام تماس احتمالی با خون،
ترشحات و مواد آلوده.

بهداشت دست

مهم‌ترین اصل در پیشگیری از انتقال
انتقال عفونت.

ایمنی وسایل تیز

عدم دستکاری سوزن و دفع صحیح
آن در سبفتی باکس.

استفاده از محافظ

استفاده از گان، ماسک و محافظ
چشم در صورت لزوم.

نیدل استیک: اقدامات فوری و ضروری

1

شستشو

فوراً محل آسیب را با آب و صابون فراوان بشویید. در صورت تماس با مخاط، ناحیه را با سرم شستشو (N/S) فراوان شستشو دهید.

2

گزارش

فوراً به سوپروایزر کنترل عفونت (مستقر در دفتر پرستاری) مراجعه کنید.

3

نمونه‌گیری

جهت بررسی‌های لازم، نمونه خون از «منبع تماس» و «فرد آسیب‌دیده» گرفته می‌شود.

بخش سوم: آمادگی در شرایط اضطراری

شناخت کدها و اصول واکنش سریع

شناخت کدهای بحران و اصول اولیه اطفای حریق برای واکنش سریع و صحیح در مواقع اضطراری الزامی است تا از تبدیل یک حادثه به فاجعه جلوگیری شود.

کدهای حیاتی بیمارستان را بشناسید

کد ۹۹: احیای قلبی-ریوی (CPR)

کد ۱۲۵: اطفای حریق (Fire)

کد ۴۴: بحران (Crisis)

کد ۲۴۷: سکته حاد قلبی (Acute Myocardial Infarction)

کد ۳۵۰: سکته حاد مغزی (Acute Stroke)

اصول اولیه اطفای حریق

نحوه استفاده (دستورالعمل)

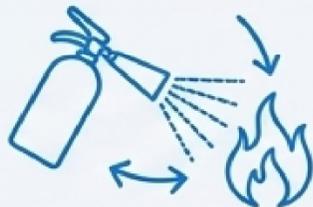
۱. ضامن را جدا کنید.

۲. ریشه آتش را نشانه بگیرید.

۳. اهرم را فشار دهید.

۴. به شکل جارویی حرکت دهید.

انواع کپسول‌ها (بر اساس کاربرد)

آب: برای خاموش کردن مواد خشک
مانند چوب، کاغذ و پارچه.

پودر: برای خاموش کردن مایعات قابل
اشتعال و مشتقات نفتی.

گاز دی‌اکسید کربن (CO₂): برای خاموش
کردن آتش‌سوزی ناشی از تجهیزات
الکتریکی و برقی.

ایمنی، یک مسئولیت مشترک است

با رعایت دقیق این اصول، ما یک محیط امن، سالم و قابل اعتماد برای خود، همکاران و بیمارانمان می‌سازیم. از تعهد شما سپاسگزاریم.